

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1936 kl. 11 f. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 17, i anledning av väckt motion angående rundradiering av första kammarens förhandlingar vid det sammanträde, då herr Bagges interpellation angående Sveriges ställning till Nationernas förbund må komma att besvaras.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för behandling hänvisad motion, nr 434, har herr Åkerberg m. fl. hemställt, att första kammaren måtte ge sitt tillstånd till att det sammanträde, vid vilket hans excellens utrikesministern besvarar herr Bagges interpellation angående Sveriges ställning till Nationernas förbund, genom radion göres tillgängligt för intresserade medborgare i landet på det sätt som kammarens presidium, efter samråd med Radiotjänst, finner vara lämpligt.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Frågan om rundradiering av kamrarnas förhandlingar har såsom motionärerna erinrat vid tre tillfällen varit föremål för omprövning inom riksdagen. Åren 1925 och 1929 avsågo de därom framställda förslagen andra kammarens förhandlingar, år 1933 första kammarens. I samtliga dessa fall hade förslagen avsett generella medgivanden. Nu förevarande motion avser radiering av förhandlingarna i ett speciellt fall.

Mot det sålunda framförda förslaget synes ur principiell synpunkt icke några invändningar med fog kunna framställas. Riksdagens förhandlingar äro offentliga, pressen har sin egen läktare och debatterna få utan censur publiceras och refereras. Förslaget innebär således endast en av den moderna teknikens utveckling påfordrad ny form för publiciteten.

Ur praktisk synpunkt kunna vissa erinringar måhända framställas mot ett generellt medgivande av rundradiering av båda kamrarnas förhandlingar. Där emot torde ett förverkligande av motionärernas mera begränsade önskemål icke möta motsvarande praktiska svårigheter. Emellertid är, med hänsyn till att en utsändning av förhandlingarna icke bör pågå så lång tid, att den allt för mycket dominerar dagsprogrammet, av vikt att utsändningens varaktighet på något sätt begränsas. Detta får givetvis icke ske på sådant sätt, att den i grundlag och ordningsstadga föreskrivna ordningen för kamrarnas förhandlingar därigenom rubbas.

Enligt utskottets mening kan denna helt visst ömtåliga fråga bäst lösas

därigenom, att, såsom även motionärerna ifrågasatt, den åsyftade debatten upptages på grammofonskivor eller stålband för att vid en för lyssnarna lämplig tidpunkt utsändas. Därigenom blir det också möjligt att inskränka utsändningen i sådan omfattning, som av förhållandena kan anses betingad. Utskottet anser sig därför böra uttala, att utsändning må ske allenast av utrikesministerns svar å interpellationen samt av deras anföranden, som i den föreliggande frågan kunna anses vara de större partigruppernas huvudtalare.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att första kammaren måtte ge sitt tillstånd till att det sammanträde, vid vilket hans excellens utrikesministern besvarar herr Bagges interpellation angående Sveriges ställning till Nationernas förbund, genom radion göres tillgängligt för intresserade medborgare i landet på sätt utskottet angivit samt att åt kammarens presidium måtte uppdragas att verkställa detta beslut.

Stockholm den 20 maj 1936.

På utskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Sjödahl, Tham, Sandström, K. A. Johanson, Bäckström* och *Härdin*.

Reservation

dels av herr *Sandström*, som anförde:

»Utskottets betänkande innebär, att radioutsändningen av ifrågavarande interpellationsdebatt skulle omfatta allenast anföranden av utrikesministern, interpellanten och dem, som kunna anses föra de större partiernas huvudtal, samt att åt presidiet skulle uppdragas att verkställa detta beslut. Enligt Sveriges grundlag har varje ledamot av riksdagen lika rätt att vid kamrarnas sammanträden yttra sin mening utan inskränkning med avseende å publiciteten. Då den censur utskottet, på sätt ovan sagts, förordat, måste anses stå i strid mot grunderna för dessa grundlagsbestämmelser, har jag icke kunnat biträda utskottets förslag. Jag hemställer,

att motionen icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.»

dels ock av herr *Tham*, som ansett, att första kammaren borde allenast medgiva, att utrikesministerns svar å interpellationen finge upptagas för utsändning genom radion.